



Pär förstörde för skräntärnan

Skräntärnan är en mycket sällsynt fågel. Under stormen Pär förra året förstördes skräntärnornas häckningsplats på ön Stenarna. Där häckar den största skräntärnekolonin vi har i Sverige. Vattenståndet under stormen var det högsta på över 50 år och hela grusbanken sköljdes ner i havet. Resultatet blev att endast en bråkdel av paren kunde häcka följande sommar, bara 30-50 ungar överlevde.

Då skräntärnor mycket sällan flyttar till en ny ö för att häcka satte länsstyrelsen in en lite udda insats. Vi forslade helt enkelt ut nytt grus till ön, som ligger utanför Fågelsundet i Norduppland, för att säkra kolonins fortlevande. Vi var tvungna att använda helikopter eftersom området var för grunt för att nås med båt. Insatsen, som även stöttades av Länsstyrelsen i Södermanland, gick bra och häckningsplatsen blev återställd.

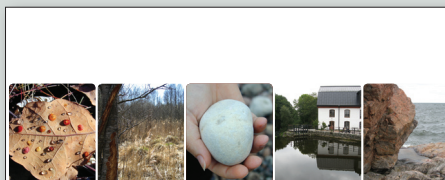
Så nu är det bara och vänta och se om skräntärnorna är nöjda med boplatserövereringen, då de återvänder från övervintringsområdet.

Kontakt Niina Sallmén



Helikopterinsats för Skräntärnorna. Foto: Niina Sallmén.

"Så här ligger det till"



Så här ligger det till
Uppföljning av miljökvalitetsmålen i Uppsala län 2007

Länsstyrelsen har gjort en bedömning hur Uppsala län lever upp till de nationella kvalitetsmål för miljön som regeringen tagit fram. Kartläggningen visar att det behövs kraftfulla insatser för att klara målen om begränsad klimatpåverkan och frisk luft till år 2020. Utsikterna för att nå miljömålet "giftfri miljö" är mycket dåliga.

I rapporten har vi gått igenom femton av de sexton nationella målen. (Storslagen fjällmiljö har av naturliga skäl utgått). Vår bedömning visar att endast målet "Bara naturlig försurning" kan nås till år 2020 utan ytterligare insatser. Bra naturliga förutsättningar med kalkrik jord som motverkar försurande nedfall av svavel gör att länet har få försurade sjöar, vattendrag och marker.

För att miljömålen "Begränsad klimatpåverkan" och "Frisk luft" ska uppnås krävs det däremot kraftfulla insatser. Det innebär bland annat att en större del av vår uppvärmning bör ske med biobränslen och fjärrvärme, att vi skapar bättre förutsättningar för kollektivtrafiken och att vi stödjer den omfattande energiforskning som bedrivs i länet. En del i detta arbete är att ta fram den energi- och klimatstrategi som länsstyrelsen just påbörjat.

Utsikterna att kunna nå målet "Giftfri miljö" är mycket dåliga. Detta trots den

nya europeiska kemikalielagstiftningen som är ett steg på vägen för att minska användningen av farliga kemikalier.

Vi på länsstyrelsen arbetar med att identifiera och sanera förorenade platser i Uppsala län. Men det finns många hälsofarliga kemikalier i omlopp i olika produkter, så för att nå målet krävs insatser på både regional, nationell och internationell nivå.

Målet "Ingen övergödning" är också svårt att nå inom utsatt tid. Detta trots länsstyrelsens omfattande kartläggning av länets vattendrag, sjöar, grundvatten och kustvatten där man lyfter fram de områden som har största behovet av åtgärder. Länsstyrelsen och kommunerna inleder under året också ett arbete för att lokalisera och åtgärda enskilda avlopp som inte uppfyller lagens krav utan släpper ut näringsämnen i våra vatten.

Kontakt Jan Eckhéll

Gamla kemtvättar granskats

Länsstyrelsen har nu granskat de 23 platser i Uppsala kommun där kemtvättar funnits tidigare. Många av verksamheterna lade ned för tiotals år sedan. Information har skickats ut till berörda fastighetsägare.

Syftet med granskningen har varit att bedöma vilka risker som finns för hälsan och miljön på dessa platser.

Vid 5 av de 23 platserna har uppgifter framkommit, som gör det särskilt angeläget att gå vidare med mer ingående undersökningar. Liknande inventeringar pågår eller har genomförts även i andra län runt om i landet.

Kontakt Gudrun Robinson

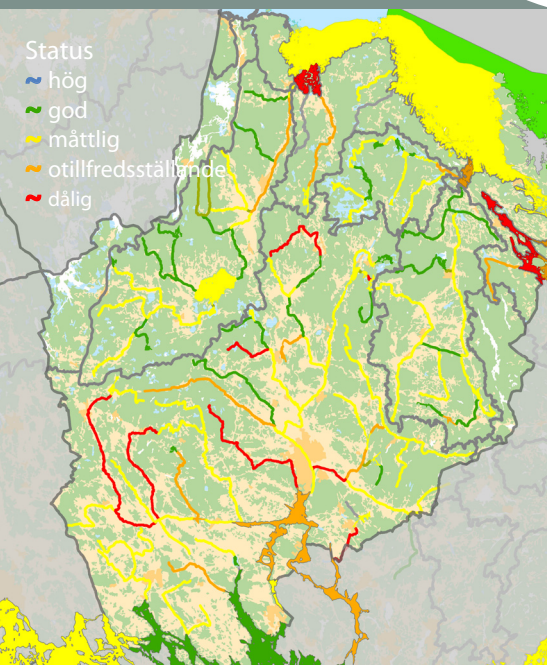
Nr 01 2008

Länsstyrelsens Miljöenhet
- mäter trycket
på miljön



Miljötrycket

Länsstyrelsen Uppsala län



Välkommen på guidade turer

Vill du se och lära dig mer om bland annat konstiga svampar, fjärilar eller vackra orkidéer? Följ då med på våra naturvandringar! Under 2008 ordnar nämligen vi och Upplandsstiftelsen ett tiotal guidade naturvandringar om hotade arter runt om i länet (exempel nedan). Du kan läsa mer om de guidade turerna under "Länsstyrelsen tipsar" på Länsstyrelsens webbplats.

Kontakt Niina Sallmén



Utter



Mnemosynefjäril



Violgubbe



Asp

Mer om länets vatten!

Länsstyrelsen i Uppsala län har nu slutfört en statusklassning av Uppsala läns sjöar, vattendrag, grundvatten och kustområden (se kartan till vänster).

De preliminära resultaten visar att många av länets vatten inte mår bra. Orsakerna är framförallt övergödning och den fysiska påverkan många vatten utsätts för, och har utsatts för under lång tid. Statusen för grundvattenförekomsterna i Uppsala län är däremot övervägande *God*.

Klassningen är en del av arbetet med EU's Vattendirektiv och genomförs på samma sätt i hela EU. Målet är att alla vatten ska ha uppnått *God status* 2015. Som Vattendirektivet är utformat är det den sämsta biologiska kvalitetsfaktorn som avgör ett vattens status, vilket innebär att ett vatten inte uppnår *God status* förrän alla levande organismer i det mår bra och har en framtid.

Varför har vattnen inte *God status* då?

Uppsalaslättns lerjordar ger naturligt högre halter av fosfor i vattnen än till exempel i skogsåar, men halterna av fosfor är ändå mer än dubbelt så höga i många sjöar och vattendrag som ett beräknat bakgrundsvärde. Längs länets kust märks övergödningen mest i de inre delarna av kusten. Påverkan från flodmynningar och tätorter är tydlig.

Dikningar, rensningar, uträtningar och vandringshinder i form av till exempel dammar orsakar i många vattendrag att fiskens status klassas som *Otillfredsställande* eller *Dålig*. I sänkta sjöar, där syrgasbrist ofta uppträder vintertid, har fisken ofta *Måttlig status* eller sämre.

Så förbättrar vi vattnens status

För de vatten som inte uppnår *God status* ska vi utforma program

med åtgärder som kan förbättra vattenkvaliteten.

Exempel på åtgärder är bland annat att anlägga våtmarker (vilka fungerar som en fosforfälla), åtgärda dåligt fungerande eller olagliga enskilda avlopp samt öka tillsynen av tvärvillkoren i miljöstöden. En annan viktig faktor är nätverket *Greppa Näringen*, vars utbildningar, tips och råd till lantbrukare i hög grad bidrar till att minska närsaltbelastningen på jordbruksåarna.

Omprövning av vattendomar och restaurering av vattendrag är en dyr och mödosam åtgärd som trots allt kanske måste genomföras för att också fisken i vårt län ska uppnå *God status*.

De åtgärder som är aktuella för inlandsvattnen får också en positiv effekt på kustens inre delar, men är sannolikt inte tillräckliga för att förbättra kustvattnens status till *God*.

Vill du vara med och påverka...

eller har du frågor eller synpunkter – tveka inte att kontakta länsstyrelsen!

Kom till samrådsmöte!

Vattenmyndigheten har gjort en beskrivning av de problem och problemområden som bedöms vara viktiga att beakta i distriktet för att förbättra och upprätthålla en god vattenkvalitet i sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten. Vi inbjuder till **samrådsmöte om detta den 5 mars 2008 kl 13.00 och 18.30 på Atrium konferens i Uppsala, Dragarbrunnsgatan 46.**

Anmäl dig till Gunilla Lindgren, Länsstyrelsen, 018-19 50 15, gunilla.lindgren@c.lst.se senast den 29 februari! **Välkommen!**

Miljöenheten,
Länsstyrelsen Uppsala län
Besöksadress: Hamnesplanaden 3
751 86 UPPSALA
Tel. 018 – 19 50 00,
E-post: lansstyrelsen@c.lst.se

Foto: utter, Kenneth Jansson, asp, Wikipedia, övr Lst.
Form, textbearb, runt foto. Ylva Englund

Kontakt Gunilla Lindgren
Sid 2(2)